DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel [illegible] ZATURDAG den 17den OCTOBER 1835. N. 42.

Eenige byzonderheden betreffende de hagedissen onzes eilands.

De hagedissen hebben een lang gestrekt en lang gestaart lijf, en vier korte voeten. De soorten zyn met schubben, anderen met knobbelige schilden bedekt.

Er bestaan op dit eiland vier soorten van hagedissen by den schryver bekend: namelyk: de blaauwstaartige of blaauwsander; de muurhagedis of totekki hobo, de boomhagedis of kako en de totekki of pegapega. Hy gelooft niet dat er andere soorten zyn. De Colebra di Cesta komt ons voor niet tot de hagedissen te behooren. Dezelve heeft, hoewel reeds merkelyke, echter nog onvolkomene ontwikkelde voeten. Zy schynt den overgang van de slangen tot de hagedissen uit te maken.

N°. 1. De blaauwsander; de rug is graanachtig groen, de buik graauwachtig blaauw, langs de zydes van het lyf gaan opgenoemde kleuren in een smelten is zy van eene geele of vuil koperachtige kleur, zoo ook tusschen de voorpooten en aan den hals. Langs de beide zyden van den buik loopen er drie reijen bleek groene plekjes.

De schubben van den kop, op de rug en aan den hals zyn gepareld, en die van den staart geschaleid even als een leijen dak. De wyfjes dezer soort zyn kleiner, het graauw heeft er meerder de overhand; het blaauw en groen is er naauwelyks merkbaar; ook missen hare kleuren den glans welke die der mannetjes hebben.

De staart dezer hagedissen is langer dan het lyf; zy hebben scherpe nagels; men ziet haar dikwyls tegen de cylindervormige cactus en ook op heesters gemamen klimmen om derzelver vrucht te eten.

N°. 2. De muurhagedis wordt met den staart 3 à 4 Ned. duimen lang. Zy loopt slag in eene loodregte rigting op tegen eene regtstaandige muur. Hare scherpe kromme nagels maken haar het opklimmen gemakkelyk, waartoe hare geringe zwaarte bydraagt. Zy leeft in boomgaarden en tuin.

N°. 3. De boomhagedis; langs den rug van den kop tot het einde van den staart is zy graauw, de buik en het overige van het onder lyf is wit. Langs de beide zyden van den buik is zy witachtig blaauw met twee reijen zwarte steentjes, langs welke eenige zwarte stipjes staan. Aan den hals bevindt zich een lid dat zy naar willekeur kan uitzetten en inhalen en dat uitgezet zynde eene [illegible] vormt. Aan den hals is dit lid witachtig, gaat allengskens in het zwart over en verkrygt ter helfte van deszelfs breedte het voorkomen van schoon zwart fluweel, met eenige reijen witte streepjes; en eindigt in een rood schitterend randje. In toorn of gedurende de paring zetten zy deze krob uit, doch ook in een vreedzamen toestand ziet men haar dezelve herhaalde keeren uitzetten en intrekken. De krob van het wyfje is kleiner en minder fraai dan die van het mannetje. Zy verwisselen dikwyls van kleur, [illegible] gemoedsbeweging; het graauw wordt aldan glanziger en het bleekblaauwe langs den buik wordt rozen rood. Zy heeft scherpe nagels en zuigers onder de voetzolen.

N°. 4. De totekki pegapega; aschgraauw; aan den bek en de onder kaak heeft deze kleur byna een metaal glans. Hare schubben, zoo wel op den rug als aan den buik hebben over het algemeen dien glans. Het [illegible] is van een schoon blaauw en de tong byna zoo rood. Hare groote oogen zyn gouden bolletjes gelykende, zyn met slangenaartige zwarte streepjes doorkruist; dezelve zyn in het duister lichtende. De gits zwarte elliptische oogappel heeft derzelver groote en [illegible]. Hieruit, als mede uit het phosphorisch lichten der oogen blykt het, dat zy de geschiktheid hebben, om des nachts [illegible] in de lengte te [illegible], ter opspeuring van insekten die zich aldaar bevinden. Onder hare breede zo[len] [illegible] zy zich aan alle voorwerpen vastkleven en zelfs tegen de kamersolderingen rond loopen kan. Van daar den naam van pegapega of kleverige hagedis. Zy is zonder nagels, hare voeten zyn met zwemvliezen voorzien, zy mist van schubben of huid [illegible] by stukken.— Men ontmoet er van een voet lang en zoo groot en dik als een blaauwsander. Zy leeft meestal op kokos en dadelboomen.

Er leeft als parasiet op deze hagedis een insekt, ter grootte van eene mierenkop, door de negers karapata genaamd, het is rond van vorm, helder rood van kleur en met vele pootjes voorzien.

Geene dezer soorten van hagedissen kan geluid geven dan alleen de pegapega. Men kan dit byna [illegible] door den mond gesloten houdende, de woorden klok! klok! klok! uit den keel te stooten.

De hagedissen schynen een tamelyk verreikend gezigt te hebben. Wanneer haar een mensch nadert, terwyl hy nog ver van haar is, ziet men dat zy hem reeds bemerken door dien zy den kop opsteken en zyne bewegingen gade slaan. Haar oogje ook zeer ontwikkeld. Het gehoor schynt ook zeer fijn te zyn. Of het [illegible] van den reuk by deze dieren, veel fynheid hebben is moeijelyk te bepalen; wat de smaak betreft, hare tong is [illegible] en vochtig; en ofschoon [illegible] haar eitende, kan dezelve noch wonden maken, noch zelfs het minste insekt opvatten. Zy is alleen [illegible]. Zy [illegible] op boomen, in rotsspleten, steenhoopen en cadoesjes heggen. Sommige maken holen in den grond als krabben. Zy bakeren zich gaarne in de zon. By zonneschyn komen zy uit hare schuilhoeken [illegible] zy in zich [illegible] warmte voortgien [illegible] warmte van buiten. Het schynt dat zy de spieren niet met genoegzame snelheid kunnen doen werken zoo lang haar [illegible] niet zy wat warmte toevloeit. De koude maakt haar langzaam en traag.— Van daar dat zy in ons klimaat vlugger en levendiger zyn dan in Holland.

Het lyf der hagedissen, ofschoon door korte voeten ondersteund, sleept echter niet over den grond.

Wanneer hare staart afbreekt is hunne [illegible] en zy hebben dan niet meer hunne gewone vlugheid in het zwenken en wenden.

Afbreking van den staart gebeurt zoo menigvuldig, dat men meer hagedissen met vernieuwde dan met oorspronkelyke staarten ontreft. Men onderscheidt de vernieuwde staart [illegible] nog, ter plaatse waar de afscheiding is geschiedt zynde de staart aldaar merkbaar dikker geworden.

De vernieuwde staart schynt zuiver en bleeker van kleur te zyn dan de oorspronkelyke en bereikt ook [illegible] lengte.

Men vermeldt hagedissen met twee staarten [illegible] en het afbreken der oorspronkelyke, door gelyktydige bygroeiing; dit bemerkt men aan [illegible] en eenige lynen verder zich in twee deelen splitst; deze gesplitste staart na eenige lynen platachtig te zyn voortgegroeid, verkrygt hare eigen ronde vorm.

Vergift hebben zy niet; ook is haar beet niet schadelyk; dikwyls worden de kinderen, die haar vangen, gebeten, zonder dat het byna veel minder ontsteking veroorzaakt; de tanden zyn zeer klein.— Hare nagels [illegible] zyn het niet zoodanig om [illegible] te verscheuren.

De hagedissen leggen hare eyeren in rotsspleten, steenholen, scheuren van boomen en de gerimpelde bast van oude boomen. De blaauwsander legt hare eyeren alleen in den grond. De eyeren der hagedissen zyn gewoonlyk evenredig aan de grootte van het dier, (een duim op de lengte van een voet.)

In Europa [illegible] de winter koude haar gedurende vele maanden in een verdovenden slaap houdt, kunnen zy het geheele jaar door geene eyeren leggen; zy leggen daarentegen eene menigte te gelyk. In ons klimaat, waar men het geheele jaar door hare eyeren vindt, schynen zy niet meer dan twee in eens te leggen. Wanneer men haar opent, [illegible] men ook niet meer dan twee eyeren in hare ingewanden vinden.

Wanneer men haar tergt bespeurt men duidelyk dat zy in toorn geraken. De oogappel even als by de tropialen, krimpt in en de oogkring verbreedt zich bygevolg. Zy verwisselen van kleur of worden glanzyker; zy openen haren muil, steken de tong [illegible] vinnig op het stokje dat men haar voorhoudt.

Zy vinden hare vyanden in de roofvogels en slangen. Men ziet van tyd tot tyd eene slang met eene hagedis in den bek, die in den loop der [illegible] ingeswolgen wordt. [illegible] de hagedis terwyl de [illegible] beide [illegible] heeft van de mondopening der slang, [illegible] geschiedt die inslokking langzaam.

Onderling vervolgen de hagedissen elkander dikwyls, [illegible] geschiedt dit tusschen de mannetjes in den paartyd.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 16 October 1835.

NAMENS den Hoog Ed. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 24 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 16 Oncen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY,

Curaçao den 16 October 1835.

VAN wege den Hoog Edelen Gestr. Heer Gezaghebber, wordt hiermede bekend gemaakt, dat [illegible] van manumissie, zyn verleend [illegible]: aan de [illegible] PETRONIA, toebehoord hebbende aan de weduwe [illegible] GERARD CAN[illegible]

Aan MARIA GEERTRUIDA, toebehoord hebbende aan CATHARINA [illegible]DET, buiten gemeenschap van goederen [illegible] met WILLEM JOSEPH [illegible]

[illegible] MARIA MARTHA, MARIA [illegible] JOHANNA GIRIGORIE en PIETER MARTIN, toebehoord hebbende de weduwe MATHIAS SCHOTBORGH [illegible]; en dat de genoemde slaven voortaan zullen heten

PETRONIA LETNE,
MARIA GEERTRUIDA ROMAIN,
DELAS TULPENDAL,
[illegible] TULPENDAL,
[illegible]
EDMUND [illegible]

De Koloniale [illegible]
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

OPROEPING.

DE belastingschuldigen aan Eigendommen en Bezittingen en aan het Personeel en Mobilair over de [illegible], worden hierby opgeroepen en aangemaand [illegible] over dien termyn binnen den tyd van [illegible] van heden af te rekenen, te komen betalen, ten einde alle onaangename regtsvervolgingen voor te komen.

De Koloniale Ontvanger,
C. L. VAN UYTRECHT.

Den 15 October 1835.

NAAR ST. THOMAS.

[illegible]
GRAND CANAL,

zal, zonder uitstel, aanstaanden Donderdag, den 22sten dezer, vertrekken. Voor Vracht of Passagie, vervoege men zich by
J. J. DE BROT.

Den 16den October 1835

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende, namens het Collegie der Wees- Onbeheerde en Desolate Boedel Kamer, in kwaliteit als speciale Gemagtigde van den Heer FREDERIK HUECK, zal op Maandag den 19den dezer, by Publieke Opveiling ter Weeskamer doen verkoopen;

Een Plantagie genaamd MONTAGNE, met deszelfs Woonhuis en Magazyn, en een Plantagie genaamd HAAN en HORNEBIE[illegible], beide gelegen in de Oost Divisie, Eerste District[illegible]

G. VOS Jz.

Den 9 October 1835.

CURAÇAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—OCTOBER.

10. golet Dorothea, Evertsz, Aruba
— boot Virginia, Benitez, Tucacas
13. golet Helena, [illegible] Sabana Altos
— [illegible] Coro
[illegible] Altagracia, Caminate, Maracaybo
[illegible] Boulard, Bonaire
[illegible] Coro
faluche [illegible] Sabana Altos
golet Abeona [illegible] Bonaire
16. — Comeet, Jansen, [illegible] Coro

UITGEKLAARD—OCTOBER.

[illegible] bark Maria Francisca, Cofalro,
golet Roben, Everts,
[illegible]
[illegible] Gregorio, Salas,
[illegible]
golet Dos Hermanos, Perez,
boot [illegible]
golet Dorothea, [illegible]
[illegible] Briché,
brik Venus, Whit[illegible]
15. golet Aguila de Altagracia, Caminate,
boot [illegible]
16. faluche Theodora Corians, Quartin,

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
OCTOBER 1835.

[illegible]

[illegible] is binnen deze [illegible] van Guayra, [illegible] van Puerto Cabello, aangekomen [illegible] gecommandeerd door [illegible]

[illegible] La Guayra [illegible] Puerto Cabello [illegible] de zaak der hervorming [illegible]

Uit eenige Courant[illegible] van Caracas tot den 8 dezer vinden wy [illegible] het gouvernement van Venezuela [illegible] geopend heeft een 50,000 pattienjes [illegible] 12 den honderd [illegible]

aan Generaal Paez de magt verleend heeft om [illegible] 50,000 pattienjes te [illegible] vrywillig geldelyk [illegible] gouvernement gedaan [illegible] gelden [illegible] gegeven zonder interest.

Uit brieven van La Guayra vernemen wy [illegible] Generaal Paez [illegible] aangerukt was aan het hoofd van 6000 man; zynde 5000 man voet en 2000 man paarden volk. [illegible] afdeeling krygstroepen bestaande [illegible] 000 man [illegible] onder het bevel van Generaal [illegible] reeds de stad Cumana overmeesterd hebben en vereenigd met de afdeeling troepen onder het bevel van Generaal [illegible] tegen Barcelona aangerukt zyn.

[illegible] krygsmagt van de konstitutionelen [illegible] moeten maken aan de zaak der reformisten. Men moet bekennen dat deze magt geducht is en [illegible] voor den korten tyd die verloopen is, sedert de omwenteling [illegible] de bevolking van Venezuela. Behalve [illegible] te Barcelona, [illegible] der konstitutie toegedane steden [illegible] troepen; uitgezonderd de garnizoenen, die [illegible] [illegible] De versterking van magt [illegible] der reformisten niet zwak zyn.

De zeemagt van Venezuela [illegible] bestaan uit 7 schooners [illegible] [illegible]. Vier schooners waren van La Guayra [illegible] in [illegible] van het eiland Margarita vertrokken, [illegible] op den [illegible] Puerto Cabello [illegible] bevechten.

Volgens mondelyke tydingen van La Guayra waren de konstitutionelen [illegible] A[illegible] had nog zyn hoofdkwartier te Calabose, [illegible] by nog te Magua [illegible] de Caracas Couranten [illegible] geene latere berigten. Deze berigten zyn [illegible]

In Puerto Cabello waren de zaken [illegible] op en [illegible] aldaar gehouden [illegible] [illegible] La Calle de la Jeringa [illegible] [illegible] te werpen. Deze straat is in de voorstad (pueblo) gelegen.

Met de aankomst van de ZWALUW [illegible] vernemen wy dat [illegible] [illegible] te brengen in Puerto Cabello, om [illegible] de huizen te slopen.

Verleden Zondag [illegible] [illegible] geschoten, doch sedert dien dag niets.

[illegible] schynt dat [illegible] konstitutionelen nog niet [illegible] Puerto Cabello [illegible] kan de Berigten [illegible]

[illegible] Generaal Carabaño [illegible] [illegible] Spanjaarden [illegible] de Spanjaarden [illegible] Puerto Cabello hebben [illegible]

De Spanjaarden worden in een geschrift getiteld "*Aviso importante á los Venezolanos*" en geteekend door "*tres patriotas*" beschuldigd dat zy de jongste omwenteling bewerkstelligd hebben, om Spanje in bezit te stellen van de versterkte plaatsen in Venezuela, ten einde gunstige voorwaarden by de onderhandelingen voor de erkenning der onafhankelykheid te kunnen erlangen.

Deze drie patriotas zyn zeker vyanden van de nyvrige Spanjaarden, die in Venezuela [illegible] [illegible] door zoodanige geschriften de gemoederen van het volk tegen de Spanjaarden [illegible] zy door het graauw mishandeld worden, dan zal [illegible] het gouvernement van Spanje de reeds genomene maatregelen ter erkenning der onafhankelykheid van de Zuid Amerikaansche staten intrekken. Niets [illegible] gemoed te verbitteren, dan [illegible] daden, slecht uitgelegd worden.

De grond daarop de drie patriotas hun [illegible] in de omwenteling [illegible] [illegible] Carabaño, zich gewend heeft [illegible] Kapitein Generaal van [illegible] dat hy [illegible] om aan [illegible] te kunnen voldoen, namelyk [illegible] en het kasteel van Puerto Cabello aan het spaansche gouvernement over te geven; zoo men hem de [illegible] wil geven en hem verzekeren [illegible] van een Generaal, ter plaatse waar hy zyn verblyf zoude willen nemen.

[illegible] het oogmerk van het spaansche gouvernement is, om de versterkte plaatsen in Venezuela te bemagtigen, ten einde [illegible] voordeelen te onderhandelen.

De drie patriotas zeggen dat zy [illegible] [illegible] Carabaño, kolonel der Republiek, in dezelver [illegible] [illegible] in 1822 terug gekeerd was; [illegible] en een vyand [illegible]

[illegible] want die [illegible] van [illegible] [illegible] der gebeurtenis in [illegible] op het vallen van het eerste schot, de handen in een [illegible] gevolgen van [illegible] zyn. Had de burgerlyke [illegible] Puerto Cabello [illegible] nog onder de konstitutionele [illegible] [illegible]

De Komeet van Halley.

Het was voor [illegible] de lang voorspelde terugkomst van de Komeet van Halley [illegible] eerst gezien te [illegible] Dingsdag avond. [illegible] dagen vroeger [illegible] den hemel [illegible] [illegible] de Maan [illegible] [illegible]

ren of dezelve werkelyk op bestemden tyd en bestemde plaats in de kometen zoekers of sterk vergrootende kykers is zigtbaar geweest.

De terugkomst dezer komeet zet dan de kroon op de astronomische berekeningen, want nu kan het geen enkel toeval zyn dat er juist eene komeet toevallig verschenen is op een tyd en eene plaats aan het hemelgewelf, waar men vooruit berekend heeft dat dezelve verschynen moest.

Toen Halley in het begin der vorige eeuw vooruit berekend had dat deze komeet in 1758 moest verschynen, verscheen dezelve niet [illegible] in het begin van 1759.

De beoefenaars van de astronomische berekeningen merkten hierop aan dat deze komeet niet dezelfde kan zyn, wier terugkomst voorspeld was, want zy kwam eenige maanden later dan den bestemden tyd; en had [illegible] voorkomen.— De komeet welke in den val van Konstantinopolen verscheen, was zoo lichtgevend en zoodanig uitgebreid dat zy schrik en angst door de gansche Christenheid verspreidde. De oostersche of grieksche kerk lag in het vooruitzigt, en men beschouwde deze komeet als de voorbode, die den ondergang der latynsche of westersche kerk aankondigde, die even als hare zuster kerk, weldra onder de zegevierende wapens der Mahomedanen stond te bezwyken. Hoe, ging men verder, kon deze komeet met haar zwak [illegible] aangezien worden voor zulk eene verschrikkelyke voorbode, dat Paus Calixtus de katholyke vloek over haar uitsprak als aankondiger van zulk een groot onheil? Hierop maakte men de tegenaanmerking dat Halley niet berekend had dat deze komeet voorby de groote planeten van ons zonnestelsel gaande, door [illegible] vertraagd zou worden, en dus later moest terug komen, dan wanneer deze vertraging niet had plaats gehad.

Overigens dat deze komeet, sedert den tyd van Paus Calixtus, reeds vier malen haren omloop volbragt hebbende, wel een gedeelte van haren staart in de ruimte [illegible] achter gelaten hebben, waardoor zy kleiner en zwakker van lichtvermogen werden en dat zy in 1835 weder verschynende [illegible] die zelfde reden, waarschynlyk nog kleiner en lichtzwakker zoude kunnen zyn dan in 1759.

Thans, nu de astronomische kykers tot zulk eenen hoogen graad van volkomenheid gebragt zyn, zal men in Europa dezen [illegible] niet hebben laten voorby gaan zonder [illegible] kennis verkregen te hebben [illegible] de natuur der kometen.

De groote vraag of dezelve haar eigen licht hebben of alleen door de zon verlicht worden, is nog niet opgelost. Hier van de [illegible] zyde [illegible] verlicht als de naar de zon toegekeerde [illegible] komeet nog [illegible] eigen licht hebben; misschien bestaan zy uit eene opeenhooping van dampen die half doorschynend zyn. De naar de zon gekeerde zyde is gewoonlyk een weinig meer verlicht en meer gezwollen dan de andere; doch onlangs vertoonde de groote [illegible] Dorpat [illegible] gedeelte [illegible] komeet van Enke; de digste nevel was van de zon afgekeerd.

De staart der Kometen is gewoonlyk van de zon afgekeerd, doch in de laatste tyden heeft men Kometen met [illegible] staarten waargenomen, waarvan de [illegible] naar de zon gekeerd [illegible]. Men weet nog weinig van haren natuur [illegible] de krachten die er op werkzaam zyn. [illegible] in de schepping [illegible] laten blyken. Om dat zy zoo even zoo geregelden omloop hebben als de planeten is het wel mogelyk dat zy ook tot de woningen behooren van het groote huis des algemeenen vaders aller redelyke wezens, welke Christus bedoelde toen hy zeide: in myns vaders huis zyn vele woningen. Misschien zyn zy ook door redelyke wezens bewoond, doch deze moeten dan van eene geheel andere natuur zyn dan die der planeten.

Londen, Juny [illegible] Uittreksel uit een artikel van de laatste *Edinburgh Review*, onder den titel: *over de* [illegible]

Wy kunnen niet eindigen, zonder [illegible] over den ingebeelden invloed, aan kometen toegeschreven, aan te halen, te meer daar, niettegenstaande de algemeene verlichting van onzen tyd, er nog verkeerde denkbeelden ten dien opzigte bestaan.— Een van de meest algemeene gevolgen, aan die ligchamen toegeschreven, is een invloed op de luchtgesteldheid van onze jaargetyden. Het zoude gemakkelyk zyn, deze dwaling tegen te spreken, door uit algemeene natuurkundige grondbeginsels aan te toonen, dat er geene reden hoegenaamd bestaat, waarom eene komeet een dergelyken invloed zoude voortbrengen, maar het zal misschien meer voldoende zyn, deze dwaling door daadzaken te wederleggen. De Heer Arago heeft eene tafel opgesteld, waarin hy in eene kolom de luchtgesteldheid te Parys voor ieder jaar van 1735 tot 1831, en daartegen het getal der kometen met derzelver grootheid in de jaren waarin zy voorkomen, opgegeven heeft.—De uitslag [illegible] geene overeenkomst [illegible] tusschen de luchtgesteldheid [illegible] de uiterlyke vertooning der kometen op te merken is.—By voorbeeld, ofschoon in 1737 twee kometen zigtbaar waren, [illegible] algemeen genomen, lager dan die van voorgaande jaren, gedurende welke geene kometen verschenen zyn.—In het jaar 1765, gedurende hetwelk geen komeet zich vertoond heeft, is de hitte grooter geweest [illegible] verschenen zyn. In het jaar 1775, toen [illegible] kometen gezien zyn, was de hitte grooter dan in 1780, hetwelk door het verschynen van twee kometen gekenmerkt was. De luchtgesteldheid was nog lager in het jaar [illegible] toen twee kometen zich vertoond hebben, [illegible] in het jaar 1791, hetwelk ook door de verschyning van twee kometen gekenmerkt was, [illegible] Deze bewezen wegens de [illegible] derzelfde betrekking [illegible] de luchtgesteldheid en de verschyning van kometen is door den Heer Arago grondig onderzocht geworden. Niet alleen heeft hy de algemeene luchtgesteldheid, maar ook [illegible] tafel der jaren van de [illegible] van dien, waarin de Seine [illegible] was, [illegible] hitte [illegible] verschil [illegible] met de veranderingen in de luchtgesteldheid [illegible]

Wy hadden gehoopt [illegible] wegens den invloed, aan kometen toegeschreven, [illegible] in de tegenwoordige meer verlichte tyden zich bemerkt [illegible] werkingen, [illegible] Maar wy hebben [illegible] letterkundig [illegible] dat in Engeland, die [illegible] meen, waarmede sedert het begin van het Christendom, niet alleen het menschelyk maar ook het dierlyke geslacht gekweld zyn, aan den invloed van kometen hebben toegeschreven.

De prachtige komeet van 1811 is op het vasteland als de onmiddelyke oorzaak van den ryken wynoogst van dat jaar aangezien, en het voortbrengsel daarvan werd de *komeet wyn* genaamd; maar in Engeland zyn nog meer buitensporige uitwerkselen aan die komeet toegeschreven.—In een maandwerk, *the Gentlemans magazine* genaamd, in het jaar 1818 uitgegeven, werd verzekerd, dat de invloed derzelve eenen zachten winter, een vroeg voorjaar, [illegible] zomer voortgebragt hadden, [illegible] niet genoegzaam scheen [illegible] vruchten der aarde tot rypheid te brengen, [illegible] (zoo groot was de invloed der komeet) [illegible] oogst [illegible] overvloedig was; [illegible] eenige soorten van vruchten, zoo als meloenen en vygen, niet alleen overvloedig, maar te gelyk voortreffelyk in smaak waren; dat wespen zeer weinig gezien werden; dat vliegen blind werden en zeer vroeg gestorven zyn; dat in de streken nabij Londen talryke voorbeelden [illegible] opgegeven [illegible] voortgebragt hadden, [illegible] en eene vrouw van een schoenmaker van vier kinderen te gelyk verlost is.

In het jaar 1829 is zelfs een werk over de epidemische ziekten door eenen Engelschen geneeskundige [illegible], waarin hy niet alleen [illegible] ongesteldheden, want aardbevingen, [illegible] uitbarstingen, [illegible] in den dampkring, hagel, regen, sneeuw, overstroomingen, droogte, hongersnood, wolken van muggen en van sprinkhanen, alle aan den invloed van kometen toegeschreven [illegible], om de kroon op zyn werk vol van buitensporige [illegible] van de komeet [illegible] Westphalen ziek gemaakt heeft. "Ik had gewenscht," schryft de Heer Arago, "voor [illegible] geerte, dat het niet noodig ware geweest, om met ernst op zulke dwaasheden acht te slaan; maar ik heb ondervonden, dat eenige [illegible] onnoodig is, [illegible] den invloed der kometen [illegible] Indien wy [illegible] wanneer wy ons, in hetgeen by [illegible] in *Bonne Societé* genoemd wordt, bevinden en hooren hetgeen wegens de [illegible] die verspreiding van algemeene kennis, [illegible] door vele verklaard wordt, het onderscheidings- of kenteeken der tegenwoordige [illegible]

Aan eenen Waterdrinker.

Drink [illegible]
Waterdrinker Albion!
[illegible] wyn!
Rood zult gy uw wangen verwen,
Water worden, later sterven,
Gelukkig zyn!

Geloofd [illegible] gave,
Voor den wyn, dat hy ons lave,
Heete dank!
[illegible]
O hoe paarlt hy in de glazen!
[illegible]

Alles komaliet, elk smarten
Doodt hy [illegible]
Even zoo,
[illegible] ten pryze
Alles dit de groote Wyze,
Salomo.

[illegible], zoo moeten alle Wyzen,
[illegible]
[illegible]
Hy maakt [illegible] en [illegible]
Ziet, hoe hy [illegible] luister
Voor my [illegible]

[illegible] de wynranken
Hoe [illegible] myn water
[illegible]
Alle [illegible] verstuiven,
Die, [illegible] het sap der druiven,
Water [illegible]

Water! gy moogt [illegible] drinken,
[illegible] klok is [illegible] te drinken,
Drink U vry,
Water [illegible] U nooit [illegible]
Gy behoeft [illegible]
Niet voor my.

De donkere dagen in Canada.

De Heer SEWELL, voorzitter by de Letter- en Geschiedkundige Maatschappy te *Quebec*, deelde, over dit natuurverschynsel, in eene der laatste zittingen het volgende mede:

Onder de luchtverschynselen in *Canada* zyn de donkere dagen, in October 1785 en July 1814 waargenomen, zoowel om derzelver byzonderen aard, als uit hoofde der omstandigheden, waarvan zy vergezeld gingen, alleszins merkwaardig.

De eerste donkere dag, omtrent welken wy een naauwkeurig berigt hebben, was zondag den 16 October 1785. Op den 9 [illegible] viel, te drie uur des namiddags, te *Quebec*, eene korte duisternis in, gedurende welke de lucht aan den gezigteinder in het noordoosten zich in een geelachtig licht vertoonde. Op den 15, tegen drie uur des namiddags, had hetzelfde verschynsel aan den noordwestelyken gezigteinder [illegible], en ging van eene duisternis van eenige [illegible] duur vergezeld; beide verschynselen gingen met hevige windvlagen, bliksem, donder en regen gepaard. Op zondag den 16 October, des morgens, was het volkomen [illegible], als men een' dikken nevel, gelyk in dit jaargetyde dikwerf voorkomt. Te negen uur verhief zich een ligte wind uit het noordoosten, die hoe langer hoe heviger werd; te tien uur was de nevel [illegible] al verdwenen, zwarte wolken kwamen uit het noordoosten op, en te half elf werd het zoo donker, dat men niet in staat was gewonen letterdruk te lezen. — Dit duurde omstreeks tien minuten; daarop volgde een hevige storm, met regen, donder en bliksem, waarop het tot twaalf [illegible] duisternis inviel, die zoo groot was, dat men in de huizen en kerken licht moest aansteken; deze duisternis bleef langer dan de eerste. Eene derde duisternis viel te twee uur in, eene vierde te drie uur, en eene vyfde te half vyf, gedurende welken tyd het, volgens verzekering van ooggetuigen, zoo donker als omstreeks middernacht was. Zoolang deze onderscheidene verduisteringen duurden, zoowel als gedurende de lichte tusschenpoozen, werden, gedurende donder, bliksem en regen, groote geelachtige wolken door den wind van het zuidoosten naar het noordwesten gedreven; de geheele verduistering duurde telkens tien minuten, en zelfs [illegible] het slechts weinig licht. De barometer bleef, gedurende al dien tyd, op 29° 5', en de thermometer, die des morgens op 52° stond, [illegible] gedurende den dag 2 à 3 graden. — Het uit de wolken gevallen water had eene zwarte kleur, en op de oppervlakte van het in vaten opgevangene dreef een zeel poeder, dat, na gedaan onderzoek, bleek zwavel te zyn. Een zwart, aan beekaard [illegible] rend bezinksel werd insgelyks op den bodem van het vaatwerk gevonden.

Dergelyke verschynselen vertoonden zich den 16 October [illegible]; echter viel de duisternis hier eerst tegen twee uur des namiddags in. [illegible] deed een weinig van het opgevangene regenwater door een [illegible], en overtuigde zich [illegible] by het zwarte bezinksel tusschen [illegible] aanstak, dat het sterk met zwavel bezwangerd was.

De verschynselen in de maand July 1814 hadden met de bovengemelden veel overeenkomst, en de byzonderheden daaromtrent zyn uit vier verschillende berigten geput, van welke de eerste [illegible] van eenen officier by de koninklyke genie, de verschynselen op den 2 en 3 July, in de *Baai der zeven Eilanden* boven *Anticosti* beschryft; de beiden volgenden werden ter hoogte van *Kaap Chat*, in de *St. Lorenzo-rivier*, opgenomen, en de laatste aan de kust van *Newfoundland*, maar ik zelf ooggetuige was.

„De verduistering op den 2 July 1814 schynt zich niet ver voorby *Kaap Chat* te hebben uitgestrekt. Een mengsel van asch en eene zwarte poederachtige zelfstandigheid viel by enkele vlagen, te *Kamouraska*. Het was op dezen dag betrokken en misschien, maar niet donker. Ook te *Quebec* ontdekte men niets buitengewoons, dat geelachtige schynsel aan den zoom van den oostelyken gezigteinder uitgezonderd, 't welk men van de wallen der vesting dikwerf waarneemt.

Het eerste der genoemde berigten luidt:

„Waarnemingen aan boord van het schip in de *St. Lorenzo-rivier*, omstreeks 20 mylen van de *Baai der zeven Eilanden*, voorby het eiland *Anticosti*, den 3 July 1814.

„Gisteren morgen, te zes uur, was de lucht weder betrokken en met wolken bedekt; er viel slechts weinig regen, en de veranderlyke winden, die gedurende den ganschen dag de zeilen deden zwellen, bliezen insonderheid uit het oosten. De zeilen waren intusschen van weinig nut voor ons, naardien een sterke stroom westelyk van de zee afkwam, en het schip dermate heen en weder wiegde, dat het innemen der stengen en raas byna gevaarlyk werd. Eindelyk bedaarde deze onstuimigheid der zee allengskens. De wolken scheenen gedurende dien dag zeer schielyk van het noorden herwaarts te komen; gezigteinder en dampkring waren [illegible] avonds begon er eene soort van stof of asch te vallen, hetgeen den ganschen nacht bleef aanhouden. Tegen den morgen vertoonde zich de geheele dampkring buitengemeen rood en vurig; de maan, die drie [illegible]. Het gezigt door de kajuitvensters naar buiten, was allezins buitengewoon; het was, alsof alles van vuur omringd was. De zee lichtte zeer sterk, en op eene wyze, die onder de [illegible]. Te half zeven des morgens [illegible] licht in de kajuit aangestoken, en te negen uur kon men, door [illegible] daglicht, zoowel als het vuur en den haard, [illegible] licht [illegible] zien, hoe laat het was. De wind was [illegible] dat [illegible] zelfs niet het minste Koeltje te bespeuren was. Tegen den middag kreeg de dampkring [illegible] weder [illegible] zigtbaar [illegible] vertoonde zich rood en vurig, gelyk [illegible] wisten, of [illegible] door het [illegible] gemaakte glas, van eenen [illegible] en nam van [illegible] eene [illegible] en meer gele kleur aan. Het [illegible] was betrokken en heerschte eene stilte, [illegible] die des grafs, [illegible] en de [illegible] zich [illegible]. Het [illegible] als de geheele oppervlakte des [illegible] was met asch bedekt. Toen men [illegible] het laatste een' emmervol [illegible], [illegible] dag. De [illegible] op het [illegible] was niet [illegible] of [illegible], [illegible] een' sterken reuk, en [illegible] hoofdpyn. [illegible]

De andere berigten komen met het [illegible] genoegzaam overeen, [illegible] eenige [illegible] van [illegible] geene [illegible] te [illegible] gaan. [illegible]

Deze [illegible] kunnen [illegible] zyn, [illegible] worden, óf door eenen woudbrand, óf door eene vulkanische uitbarsting. Wat het eerste betreft, zoo is het niet wel te denken, dat een woudbrand eene zoo groote en digte massa van rook zou kunnen verspreiden, dat (gelyk in October 1785) eene streek van ten minste 300 mylen lengte, en omtrent 200 breedte [illegible] klaarlichten dag in duisternis gehuld werd; daar voorts de oorzaak dezer verduistering van *Labrador* scheen af te komen, waar slechts eenige bosschen van geringen omvang zyn, zoo wordt dit vermoeden nog onwaarschynlyker; bovendien [illegible] verscheidenen van het volk op [illegible], indien zy in zulk eene massa houtrook waren gewikkeld geweest, onfeilbaar moeten verstikken, en dit was, volgens de berigten, geenszins het geval, terwyl er daarenboven in de lucht ook geen' houtrook te bespeuren was. De [illegible] zichtbaar zoo waargenomen stof, gedragen [illegible] zwavelachtig [illegible] gelykvormig geweest was, doet zulks vermoeden, dat dit stof van eene vulkanische natuur geweest is; want [illegible] bosch [illegible] gedroogd [illegible] hebben voorgedaan. Eene [illegible] digheid, [illegible] spreekt in het aanwezen van zwavel in het, op den 16 October 1785 gevallen stof, [illegible] der zee, de lichtblaauwe [illegible] van vuur en licht [illegible] in de lucht, en het gevallen zand. — Al deze [illegible] wel overwegende, schynt het verschynsel der donkere dagen van *Canada* aan eenen vurigen uitgebarsten [illegible] op het gebied van *Labrador* te moeten worden toegeschreven. [illegible] van vulkanen is het noorden van *Europa*, [illegible] dat van den [illegible] ziet ook in het noordelyk gedeelte van *Noord-Amerika* dergelyken [illegible]. — De [illegible] oever van de [illegible] rivier vertoont ook duidelyke sporen van vulkanische uitbarstingen. In de opgemelde berigten en die welke [illegible] de aardbeving in het jaar 1663 [illegible] veel overeenstemming. Onder de Indiaansche [illegible], aan de noordelyke oevers van den *St. Lorenzo*, [illegible] eene overlevering, omtrent het aanwezen van een' vulkaan in *Labrador*, [illegible].

[illegible] in Devonshire. De lengte van hetzelve beloopt [illegible] de 10,000 voeten, tegen drie voeten zes duimen breed. Het geheel [illegible] is vervaardigd door J. Morgan Jr., in het [illegible], door middel van zyne geoctrooieerde werktuigen.

TE KOOP
TER DRUKKERY.

Leerboek voor het [illegible] — [illegible] — Handleiding voor de [illegible] van Neerlands Oost- en West-Indische Bezittingen — Hollandsche, Engelsche en Spaansche Oogenblikboeken en Wisselbrieven in blanco — [illegible], enz.

Deze Courant wordt wekelyks uitgegeven ter Drukkery van [illegible] J. F. [illegible] in de [illegible], [illegible] No. 46. De prys derzelve is f [illegible], te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor een Advertentie [illegible] regels [illegible] 50 Centen.